
Ю. Л. БОШИЦЬКИЙ, Ю. С. ШЕМШУЧЕНКО

Юрій Ладиславович Бошицький, професор, ректор Київського університету права НАН України

Юрій Сергійович Шемшученко, академік НАН України, почесний ректор Київського університету права НАН України

АКАДЕМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗРАЗКА. ДО 20-Ї РІЧНИЦІ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРАВА НАН УКРАЇНИ

У грудні 2015 р. Київський університет права Національної академії наук України відсвяткував свій 20-річний ювілей. Підсумки діяльності університету за цей час були відзначені державними нагородами, зокрема колектив Університету – Подякою Прем'єр-міністра України, а співробітники – почесними грамотами Президії НАН України, грамотами Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації, подяками Голови Конституційного Суду України, грамотами Союзу юристів України та Української Православної Церкви.

На адресу університету надійшли численні листи-вітання від Президента, Прем'єр-міністра, Апарату Верховної Ради, Комітету з питань науки і освіти України, Національної академії наук, Міністерства освіти і науки України та інших установ і організацій, а також представників іноземних закладів.

Святкування ювілею університету стало помітною подією в житті нашого колективу. З перших днів існування університету ми прагнули насамперед створити навчальний заклад вищого ґатунку за формою, духом і змістом.

За роки існування виш посів гідне місце серед профільних вищих навчальних закладів України і виборив заслужений авторитет. Ми стали лауреатами I ступеня в номінації «Інновації в діяльності вищого навчального закладу з інтеграції в європейський освітній і науковий простір» та отримали почесне звання «Лідер сучасної освіти». За період з 2005 по 2015 роки Університет був нагороджений шістьма золотими, однією срібною та трьома бронзовими медалями на міжнародних виставках «Сучасна освіта в Україні» та «Освіта і кар'єра». Протягом останніх п'яти років університет отримав сім гран-прі в різних номінаціях.

Всі надбання, якими нині знаний КУП НАНУ, створювалися не один рік. Для цього ми постійно вдосконалювали якість освіти, застосовували сучасні технології в організації освітнього процесу, використовували позитивний інноваційний досвід провідних зарубіжних вишів, модернізували матеріально-технічну базу.

А розпочалася історія університету з 12 грудня 1995 р., коли відбулася державна реєстрація Вищої школи права при Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

Вища школа права була покликана втілити в життя концепцію інтеграції фундаментальної юридичної науки й освіти. Так у структурі Національної академії наук України вперше з'явилась унікальна можливість реалізувати результати численних юридичних досліджень та новації щодо правового забезпечення ринкових відносин в Україні шляхом підготовки фахівців-юристів.

Головною рисою, що вирізняла Вищу школу права від інших навчальних закладів, було наближення наукових досліджень у галузі права до освітнього процесу, тобто навчання студентів відбувалося з урахуванням новітніх наукових досліджень.

Першим ректором Вищої школи права став директор Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, академік Ю. С. Шемшученко. А перші 24 студенти розпочали навчання у вересні 1996 року. У 2000 р. університет отримав нинішню назву і безпосередньо почав підпорядковуватися Національній академії наук України.

Своєю славною історією КУП НАНУ завдячує великій когорті науковців Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України: академіку НАН України, директору Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Почесному ректору університету, академіку НАПрН України

Ю. С. Шемшученку; члену-кореспонденту НАН України, академіку НАПрН України В. І. Семчику; академікам НАПрН України О. М. Костенку, Я. М. Шевченко, Н. Р. Малишевій, В. Ф. Погорілці; членам-кореспондентам НАПрН України О. Ф. Андрійко, В. Н. Денисову, Н. М. Мироненко, Г. О. Мурашину, Н. М. Оніщенко, В. П. Нагребельному, В. Б. Авер'янову, Н. М. Хуторян; докторам та кандидатам юридичних наук О. В. Батанову, П. Ф. Кулиничу, І. Б. Усенку, І. В. Музиці, О. О. Кваші, Н. К. Ісаєвій, Т. А. Костецькій, Н. П. Гасєвій, І. Ф. Севрюковій, Т. І. Тарахонич, Ю. С. Педьку.

Спільними зусиллями колективу університету за роки його існування було підготовлено майже 13 тисяч фахівців права.

Сьогодні Київський університет права НАН України – це креативний вищий навчальний заклад IV рівня акредитації – єдиний навчально-науковий комплекс у системі Національної академії наук України, який основним завданням ставить комплексність у підготовці висококваліфікованого фахівця-юриста на основі поєднання досягнень освіти й науки.

Для всіх періодів діяльності КУП НАНУ характерна висока організація освітнього процесу. Так, до 2005 р. в університеті здійснювалася підготовка фахівців винятково за спеціальністю «Правознавство». 11 жовтня 2005 р. університет отримав ще й ліцензію на підготовку юристів-міжнародників за денною та заочною формами навчання, а з 1 вересня 2014 р. розпочав підготовку магістрів за спеціальністю «Інтелектуальна власність».

У межах освітніх ступенів підготовки студенти університету мають можливість отримати знання та практичний досвід за спеціалізаціями: «Господарсько-правова»; «Цивільне та трудове право»; «Суд. Прокуратура. Адвокатура»; «Міжнародне та європейське право».

КУП НАНУ здійснює підготовку магістрів за спільною магістерською програмою з Варненським вільним університетом імені Черноризця Храбра (Республіка Болгарія), у результаті студенти мають можливість отримати два дипломи – один з яких визнаний в Європейському Союзі. Можливість отримання дипломів європейських вищих навчальних закладів відкриває для наших студентів нові можливості майбутнього працевлаштування, розширює коло отриманої у процесі навчання інформації, сприяє мовному стажуванню. Реалізація даної програми відбувається за підтримки Посольства Болгарії в Україні.

Нині в університеті навчаються 1538 студентів денної та заочної (заочно-дистанційної) форм навчання, освітню підготовку яких забезпечують **6 кафедр**. Це кафедра теорії та історії держави і права; конституційного, адміністративного, господарського права та процесу; цивільного та трудового права; кримінального права та процесу; міжнародного права та порівняльного правознавства; філософії і соціально-гуманітарних дисциплін та **сектори** інтелектуальної власності та інноваційних технологій; сектор іноземних мов.

Науково-педагогічний потенціал кафедр – **20** докторів наук та **81** кандидат наук. **75 %** викладачів мають наукові ступені та звання.

Освітній процес у КУП НАНУ базується на поєднанні принципів наукового, пізнавального, інформаційного та методичного забезпечення, що приводить до творчого опанування та осмислення отриманих знань, а також спонукає до творчої науково-дослідницької діяльності студентів. Щороку ми вдосконалюємо навчальні плани і програми підготовки фахівців, впроваджуємо в освітній процес нові актуальні спецкурси, які викладають висококваліфіковані фахівці в галузі права, зокрема морське право, космічне право, конституційна юстиція, судовий захист у кримінальній юстиції, інститут конституційної скарги України, захист прав і свобод людини тощо.

Студенти КУП НАНУ вивчають спецкурс «Космічне право», оскільки він базується на останніх розробках Міжнародного центру космічного права при Інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України.

З 2012 р. після циклу майстер-класів директора морського інституту Гентського університету (Бельгія) Едуарда Сомерса, який ознайомив студентів і викладачів університету з перспективними для України напрямками досліджень у сфері морського права і можливостями для молодих юристів здійснювати юридичну практику в галузі правового забезпечення морського господарства, у КУП НАНУ було введено спецкурс морського права, побудований на основі останніх міжнародних напрацювань у цій сфері.

Особливістю освітнього процесу в університеті є те, що студенти мають можливість поглибленого вивчення англійської та німецької мов, а також за бажанням факультативно опановують французьку й іспанську мови.

Випускники-магістри за спеціальністю «Міжнародне право», отримуючи дипломи, крім фаху «Юрист-міжнародник», отримують ще й кваліфікацію «Перекладач».

А з 2016 р. університет розпочинає впровадження для всіх охочих платних курсів із вивчення іноземної мови. Курс навчання обирається слухачем залежно від його власних потреб і рівня володіння мовою та поділяється на базовий курс іноземної мови рівня А1-В1 і поглиблений курс іноземної мови рівня В2-С1.

У КУП НАНУ створено бездоганні умови для навчання, передусім це сучасна бібліотека та читальний зал; обладнані мультимедійні аудиторії: інтерактивного тестування і інформаційно-комунікативних технологій, які забезпечені інтерактивними дошками, комп'ютерами останнього покоління; сучасний лінгфонний кабінет, криміналістична лабораторія тощо.

Криміналістична лабораторія оснащена сучасною криміналістичною технікою (фото- та відеоапаратура, валізи слідчого та прокурора-криміналіста), комп'ютерною технікою, що використовується для моделювання слідчих ситуацій, створення словесного портрета, оволодіння тактикою проведення окремих слідчих

дій та методикою розслідування окремих видів злочинів, містить зразки вогнепальної та холодної зброї, боєприпаси, комплект науково-технічних засобів для проведення криміналістичних експертиз.

У грудні 2015 р. з метою забезпечення захисту прав інтелектуальної власності й інформування про ймовірні ризики і втрати, пов'язані з придбанням підробок, КУП НАНУ перший на теренах нашої країни відкрив «Музей підробок та контрафактної продукції».

У 2016 р. в університеті відбудеться відкриття Музею криміналістики ім. Ганса Гросса, призначеного для формування стратегії, тактики і мистецтва опанування студентами практичних навичок і вмій застосування криміналістичної техніки, оформлення матеріалів для проведення криміналістичних експертиз, ознайомлення з тактикою й методикою проведення слідчих дій з метою пізнання, доказування та розслідування злочинів.

Велика увага в університеті приділяється впровадженню в освітній процес інноваційних комп'ютерних технологій. Тому у 2013 р. були створені мультимедійні аудиторії. Використання інформаційних технологій пов'язано з можливістю використання мережі для здійснення віртуальних занять з різних галузей права, у режимі он-лайн спілкування з викладачами з інших університетів як в Україні, так і за кордоном, проведення он-лайн майстер-класів видатних вітчизняних та зарубіжних науковців як у самому університеті, так і за його межами, наукових конференцій з трансляцією в мережі університету та світовій мережі Інтернет.

Одним із найважливіших стратегічних завдань на сьогоднішньому етапі модернізації вищої освіти України є забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних стандартів. Саме тому КУП НАНУ був першим в Україні університетом, який у 2007 р. започаткував впровадження майстер-класів у сфері юриспруденції як сучасної інноваційної форми навчання студентів.

Майстер-класи, що були вперше впроваджені в освітній процес саме в нашому університеті, проходять регулярно. Тільки за останні роки їх відбулося понад **200**.

До участі в майстер-класах запрошуються провідні вітчизняні фахівці з різних галузей права, а також авторитетні юристи-практики, вчені та викладачі юридичних вищих навчальних закладів як України, так і зарубіжних країн. Наприклад, тільки у 2015 р. студенти мали змогу прослухати майстер-класи авторитетних вчених з України, Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Франції, Польщі, Швейцарії, Італії, Канади, Болгарії тощо.

Окремий наголос в університеті поставлено на можливостях, які дає робота студентів у Юридичній клініці «Фенікс», основними напрямками діяльності якої є впровадження в освітній процес елементів формування у студентів практичних навичок у сфері надання юридичних послуг, забезпечення можливості професійного спілкування студентів університету із провідними юристами-практиками, проведення наукових досліджень у сфері практичної освіти, надання безкоштовної правової допомоги малозабезпеченим верствам м. Києва тощо. Студентам університету важливо обговорити набутий досвід у стінах свого закладу, адже Юридична клініка існує в університеті з 2007 року.

Наші випускники отримують необхідний рівень фахових правових знань, чітко аналізують сучасні політичні, соціальні й економічні проблеми розвитку суспільства та визначають власну життєву позицію, а також конкурентоспроможні на ринку праці.

Регіональна політика Концепції розвитку університету спрямована на забезпечення можливості надати якісну вищу юридичну освіту й мешканцям віддалених областей України, що значно зменшує їх витрати на навчання. Сьогодні ми готуємо фахівців права у **Кіровограді** – на базі Кіровоградського кооперативного коледжу економіки і права імені М. П. Сая, **Вінниці** – на базі Вінницького фінансово-економічного інституту, **Кам'янець-Подільському** – на базі коледжу Подільського державного агротехнічного університету, **Львові** – на базі Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи та **Рівному**.

Рівненський інститут КУП НАНУ (РІ КУП НАНУ) розпочав свою історію в 1997 р. з Рівненського відділення Вищої школи права при Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. У 2001 р. це відділення було реорганізоване в Рівненську філію, а з 2005 р. – у Рівненський інститут.

Нині РІ КУП НАНУ – це один із визнаних осередків юридичної освіти на Волині. Для підготовки фахівців в інституті створено всі необхідні умови: висококваліфікований науково-педагогічний потенціал, потужне матеріально-технічне забезпечення, соціальна інфраструктура тощо.

Слід окремо сказати про два сучасні конференц-зали та зал судових засідань, які оснащені новітнім обладнанням: стаціонарними мультимедійними проекторами, плазмовими телевізорами, професійною акустичною радіосистемою, ноутбуками тощо. Конференц-зали призначені для проведення конференцій, онлайн-трансляцій, вебінарів, презентацій тощо. Зала судових засідань призначена для ділових ігор відповідно до вимог освітнього процесу, який передбачає розвиток умінь та навичок ведення судового процесу. Важливу роль в освітньому процесі відіграє й новий комп'ютерний клас, де на кожному комп'ютері встановлено сучасне програмне забезпечення.

Яскравим прикладом роботи РІ КУП НАНУ в напрямі підвищення правової освіти населення є діяльність Юридичної клініки, яка створена з метою вдосконалення знань студентів, впровадження в освітній процес елементів практичної роботи, надання безкоштовної кваліфікованої допомоги визначеним категоріям осіб. Основними формами юридичної допомоги є консультації, складання юридичних документів (найчастіше – позовних заяв). Робота юридичної клініки висвітлюється в газеті «Pro bono», яку випускають студенти.

До речі, Вищою школою права у 1997 р. також були створені Маріупольське відділення (Донецька область) та Глухівське (Сумська область). Згодом було відкрито відділення в Сімферополі.

У 2002 р. створено Навчально-консультативний центр університету в м. Ужгороді, який згодом став Ужгородським інститутом КУП НАНУ.

Свідченням високого рейтингу КУП НАНУ в регіонах є його популярність не лише серед абітурієнтів, а й серед роботодавців. Значна кількість випускників університету працює в місцевих органах державної влади, судових, правоохоронних та митних органах. Освітня та наукова діяльність КУП НАНУ в регіонах активно підтримується обласними державними адміністраціями.

Важливою складовою успішної діяльності університету є науково-дослідна робота. Про значний науковий потенціал університету свідчить щорічне проведення міжнародних та всеукраїнських конференцій, видання монографій, навчальних посібників, публікація статей у наукових виданнях.

Один із перших наукових форумів університету – науково-практична конференція «Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку», започаткована у 2000 р., присвячена сучасному стану та тенденціям розвитку законодавства України.

Нині університет щорічно проводить **7 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій**: «Наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького»; «Європейська юридична освіта і наука»; «Сучасні проблеми правової системи України»; «Міжнародно-правові проблеми сучасного торговельного мореплавства»; «Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі»; на базі Рівненського інституту – «Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні»; «Сучасні проблеми гуманітаристики: сучасні проблеми, комунікативні та педагогічні стратегії».

Вперше конференція «Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі» була проведена 6 жовтня 2014 р. на базі нашого університету спільно зі Всесвітньою організацією інтелектуальної власності. Саме така тема конференції зумовлена вимогами освітнього процесу університету, оскільки наш заклад готує фахівців у сфері інтелектуальної власності за рівнем підготовки «магістр». Разом із тим з 2004 р. по 2013 р. університет двічі на рік виступав співorganizатором проведення у Словацькій та Угорській республіках міжнародної конференції з проблем інтеграції до європейського освітнього простору.

З-поміж іншого, університет проводить широкомасштабну інформаційно-орієнтаційну діяльність з метою залучення до навчання абітурієнтів з найбільш обдарованої шкільної молоді, здатної опанувати програми вищої освіти.

Задля цього університет із 2015/2016 навчального року вперше започаткував проведення Міжнародного форуму з прав людини за підтримки Координаційної ради молодих юристів при Міністерстві юстиції України.

За підтримки Міністерства освіти і науки України університет з 2012/2013 навчального року став ініціатором проведення Всеукраїнського конкурсу наукових робіт ім. В. М. Корецького для учнів 11-х класів «Права людини в сучасному світі: погляд молоді».

Університетом за останні 10 років було проведено понад **50 конференцій та 200 наукових форумів** міжнародного та всеукраїнського формату. Результати наукових досліджень були відображені у виданих збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Новелою в науково-дослідній діяльності університету у 2015 р. стало створення **Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові та Міжнародного центру правових та економіко-соціальних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Ужгороді**.

За короткий час на базі Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові було проведено 10 наукових форумів, які мали певний резонанс у наукових колах Львівщини, зокрема: круглий стіл «Парламентаризм в Центрально-Східній Європі: історія, національні особливості, сучасні тенденції», «Обставини, що виключають злочинність діяння: проблеми теорії та практики», «Сучасні актуальні проблеми права інтелектуальної власності в країнах Центрально-Східної Європи: теорія, методологія та практика»; всеукраїнський семінар «Роль навчально-реабілітаційних центрів у створенні регіонального та корекційно-реабілітаційного освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами» та круглий стіл в рамках семінару «Актуальні питання соціально-правового захисту та реабілітації осіб з обмеженнями життєдіяльності в країнах Центрально-Східної Європи».

На базі новоствореного Центру в Ужгороді, відкриття якого відбулося 13 листопада 2015 р., було проведено IX Міжнародну науково-практичну конференцію «Європейська юридична освіта і наука» спільно із Закарпатською обласною державною адміністрацією та Ужгородським національним університетом, яка була започаткована у 2008 році.

Ще одним важливим напрямом наукової роботи університету є розроблення науково-дослідних тем. Протягом останніх років авторський колектив університету розробив п'ять наукових тем, за результатами розробки яких було видано колективні монографії, що поповнили наукові видання колективу КУП НАНУ: «*Державно-правове регулювання в умовах трансформації суспільних відносин*» (2008 р.); «*Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні*» (2009–2010 рр.), «*Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності*» (2011 р.), «*Доктринальні засади розвитку держави та права: аналіз національних і міжнародних тенденцій*» (2012–2013 рр.), «*Дослідження основних інститутів держави та суспільства: компаративістичний аналіз сучасних правових доктрин*» (2014–2015 рр.).

Важливою складовою науково-дослідної роботи університету є залучення студентської молоді до наукових досліджень. В університеті сформоване та функціонує Наукове товариство студентів. Студенти є активними учасниками науково-практичних конференцій, які проводяться в КУП НАНУ, а також представляють університет за межами України. Це в середньому 150 студентів щороку.

Неабиякий інтерес юридичної наукової та освітньої спільноти викликає видання матеріалів міжнародних та науково-практичних конференцій, що проводить КУП НАНУ, а також монографій, підручників, навчальних посібників та курсів лекцій.

Коллективами викладачів університету та Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України було створено цілий ряд підручників і посібників. Зокрема, видані академічні курси: «Цивільне право України» (2006 р.), «Адміністративне право України» (2007 р.), «Екологічне право України» (2008 р.), «Конституційне право України» (2008 р.), «Земельне право України» (2008 р.); «Теорія держави і права» (2008 р.), «Космічне право» (2012 р.), «Цивільне право України (загальна частина)» (2013 р.).

Унікальним виданням є серія «Малих енциклопедій» із різних галузей права:

– *«Мала енциклопедія права інтелектуальної власності»* (2009), яку у 2015 р. було доповнено та перевидано;

– *«Мала енциклопедія теорії держави та права»* (2010);

– *«Мала енциклопедія приватного права»* (2011);

– *«Мала енциклопедія міжнародної безпеки», «Мала енциклопедія кримінального права»* (2012);

– *«Мала енциклопедія конституційного права»* (2012);

– *«Мала енциклопедія міжнародного права»* (2013);

– *«Мала енциклопедія господарського права»* (2013).

У 2016 р. побачить світ *«Мала енциклопедія канонічного права»*.

Малі енциклопедії мають важливе науково-теоретичне, освітнє та прикладне значення, оскільки виступають узагальненням наукової-юридичної думки і практики. Разом із тим на сьогодні існує величезний масив навчально-методичних та наукових видань, які досить часто переповнені інформаційним матеріалом та не завжди формують єдине уявлення про юридичні категорії й поняття. Вирішити цю проблему можна шляхом підготовки та видання енциклопедій, завдання яких – подати юридичну (галузеву) науку як цілісне та повне ціле, пронизане однією ідеєю.

За роки існування Київським університетом права видано **190 монографій, підручників та навчальних посібників**, а викладачами університету опубліковано майже **п'ять тисяч наукових статей** у різних виданнях.

У квітні 2012 р. за якісну видавничу діяльність КУП НАНУ виборов гран-прі у номінації «Видання підручників та навчальних посібників нового покоління профільних вищих навчальних закладів» на Міжнародній виставці «Освіта і кар'єра-2012».

Із 2001 р. університет спільно з Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України видає **науково-теоретичний щоквартальний «Часопис Київського університету права»**, який внесено Постановою Президії ВАК України до переліку фахових видань за спеціальністю «Юридичні науки».

Він визнаний науковою громадськістю та користується заслуженим авторитетом. Нині журнал складається з 17 розділів. На сторінках часопису друкуються статті провідних вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі юриспруденції, висвітлюються актуальні проблеми всіх галузей права. Водночас часопис інформує наукову та юридичну громадськість про нові видання в галузі юриспруденції, розміщує на своїх сторінках рецензії наукових та навчальних видань, хроніку наукових заходів університету, новинки академічного та студентського життя університету.

Нині до складу редакційної колегії часопису входять не лише видатні вітчизняні вчені, а й провідні зарубіжні науковці, зокрема професори Богуслав Банашек (Республіка Польща), Уільям Батлер (США), Ванда Ламм (Угорська Республіка), Арнольд Варенвальд (Німеччина), Герберт Шамбек (Австрія), Райнер Арнольд (Німеччина), Адам Махарадзе (Грузія).

З жовтня 2014 р. «Часопис Київського університету права» внесено до Міжнародної наукометричної бази HeinOnline (США). HeinOnline – найбільша в світі база повнотекстових юридичних журналів, що пропонує колекцію електронних періодичних видань з різноманітних правових питань і дисциплін. Доступ до цієї бази даних мають 175 країн світу.

Важливою подією 2015 р. стало включення «Часопису Київського університету права» до наукометричної бази «Index Copernicus» (Польща). Index Copernicus International – це міжнародна платформа для просування наукових досягнень, у тому числі наукових видань. База даних має кілька інструментів оцінки продуктивності, що допомагають відслідковувати вплив наукових робіт і публікацій, окремих вчених або науководослідних установ.

З вересня 2009 р. університетом видається інформаційно-аналітичний вісник Київського університету права *«Калейдоскоп університетських подій»*, метою якого є поширення серед студентів, аспірантів та викладачів університету новин, які відбулися в науковій та студентській сферах, інформування про минулі й майбутні заходи університету, нові видання та бібліотечні надходження.

Аспірантура КУП НАНУ є одним з основних джерел постійного поповнення та відновлення інтелектуального потенціалу університету. Її було відкрито у 2001 р. спочатку за трьома спеціальностями: 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних та правових учень; 12.00.03 – цивільне право і цивіль-

ний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; 12.00.11 – міжнародне право.

З 2003 р. було відкрито ще чотири нових спеціальності: 12.00.04 – господарське право; господарське процесуальне право; 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення; 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право.

За час існування аспірантури свій науковий рівень підвищили 324 аспіранти та здобувачі, які успішно захистили кандидатські дисертації.

Переважну більшість дисертаційних досліджень захищено за спеціальностями: 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних та правових учень; 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; 12.00.11 – міжнародне право, 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право.

Нині в аспірантурі навчаються та проводять дисертаційні дослідження з найбільш актуальних проблем держави і права **38** аспірантів та **33** здобувачі.

Навчання в аспірантурі КУП НАНУ базується на прогресивних освітніх технологіях досягнення найвищої якості підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів.

Наукова бібліотека посідає чільне місце в освітній, науковій та інформаційній складових університету. Її інформаційні ресурси – це понад 150 тисяч примірників підручників, навчальних посібників, монографій, наукових збірників, фахових часописів, серед яких найбільш широко представлені видання з права, міжнародного права та міжнародних відносин, суспільних дисциплін, наук гуманітарного циклу.

Окремо слід сказати про сучасні форми інформаційного забезпечення студентів, надання оперативної та якісної інформації на цифрових носіях за допомогою електронного каталогу бібліотеки та повнотекстової електронної «Бібліотеки студента-правника». Сьогодні в електронному каталозі налічується 34 тисячі бібліографічних записів, а «Електронна бібліотека студента» вміщує майже три тисячі повних текстів, серед яких в основному – матеріали для вивчення навчальних дисциплін, а також повні тексти дисертацій, цифрові версії рідкісних видань правознавчого спрямування.

Кожен студент КУП НАНУ за допомогою сучасних технологій, які використовуються в бібліотеці, як і в університеті загалом, може отримати друковані підручники, навчальні посібники, методичні матеріали на абонементі, самостійно вибрати нові видання наукової та навчальної літератури в читальному залі відкритого доступу і скористатись цифровими версіями навчальних та наукових матеріалів, активно використовуючи новітні інформаційні технології в навчальній та науковій роботі.

За кілька останніх років завдяки партнерським стосункам із вченими-правознавцями Сполучених Штатів Америки, Угорщини, Польщі, Словаччини, Швеції, Австрії, Російської Федерації було створено фонд іноземної літератури. Студенти, магістри та аспіранти університету мають можливість читати наукові праці закордонних правників в оригіналі, удосконалюючи свої фахові знання та рівень володіння іноземними мовами.

Значну частину бібліотечних фондів складають книги, подаровані читачами, зокрема персональні зібрання та колекції, книги з особистої бібліотеки В. М. Корецького, видання Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, колекції книг та часописів від представників зарубіжних університетів-партнерів зі Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Російської Федерації, Угорщини, Польщі, Болгарії, Іспанії, Словаччини, Сербії тощо.

У рамках програми ВОІВ «WIPO Publication Depository Library Program» у КУП НАНУ створено єдину в Україні бібліотеку-депозитарій Всесвітньої організації інтелектуальної власності. При організації цієї бібліотеки враховувався вагомий внесок університету в розвиток наукових досліджень з права інтелектуальної власності. Бібліотека-депозитарій ВОІВ, що постійно поповнюється матеріалами міжнародного законодавства з інтелектуальної власності (конвенції, договори, угоди), літературою з питань авторського права, патентів, товарних знаків, покликана сприяти більш глибокому ознайомленню студентів та науковців КУП НАНУ, фахівців усієї країни в галузі інтелектуальної власності з багатоплановою діяльністю ВОІВ, питаннями правового регулювання та захисту інтелектуальної власності.

Надзвичайною популярністю серед студентів користуються нові тематичні розділи бібліотечних фондів: книг та альбомів з мистецтва і творів художньої літератури в рамках проектів «Інтелектуальна власність. Перлини літератури – студентській молоді» та «Інтелектуальна власність. Перлини живопису – студентській молоді», завдяки яким в КУП НАНУ формується всебічно освічений, ерудований, інтелектуальний молодий юрист.

КУП НАНУ прагне не лише національного визнання, а й високого міжнародного статусу. Сьогодні університет інтенсивно розширює та поглиблює закордонні контакти, сприяє розвитку міжнародного співробітництва у сфері освіти та науки.

Для КУП НАНУ вже традиційними є систематичні візити іноземних науковців, які проводять майстер-класи, беруть участь у семінарах, круглих столах і організованих вузівцями міжнародних конференціях.

Міжнародна діяльність університету активно здійснюється в рамках укладених угод про співпрацю, основними положеннями яких є обмін науковим досвідом, підготовка студентів за спільними магістерськими програмами, спільна дослідницька діяльність, обмін науковою літературою тощо.

Першу міжнародну угоду було укладено у 2008 р. з Академічним товариством імені М. Балудянського, в рамках якої і сьогодні здійснюється активна робота.

Нині Київським університетом права укладено майже 100 меморандумів про співпрацю. Це – 22 країни світу та 47 навчальних закладів.

Університет має плідні наукові зв'язки із багатьма навчальними закладами США, Німеччини, Австрії, Швейцарії, Угорщини, Польщі, Словаччії, Чехії, Болгарії, Румунії, Молдови, Грузії та ін.

За достатньо короткий час нам вдалося налагодити контакти та підписати договори про співпрацю з міжнародними організаціями, органами державної влади і місцевого самоврядування, установами й відомствами інших держав. Зокрема, це Муніципалітет с. Кехнец (Словаччина), Центр інтелектуальної власності (Болгарія), Асоціація юридичних вузів (Російська Федерація), Патентне відомство Республіки Польща, Асоціація адвокатів Грузії, Представництво ООН в Україні, Німецька служба академічних обмінів DAAD, Інститут держави і права в Празі тощо.

У рамках міжнародної співпраці університет постійно відвідують іноземні гості та закордонні делегації для обміну досвідом у сфері освіти та науки. Так, університетом було прийнято понад 300 делегацій з різних країн світу. Окрім представників закордонних університетів, почесними гостями КУП НАНУ є працівники посольств та представництв іноземних держав. Така співпраця сприяє розширенню міжнародних контактів, зміцненню позитивного іміджу університету, спілкуванню студентів з представниками дипломатичних місій.

Серед друзів університету – працівники посольств Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Болгарії, Польщі, Угорщини, Австрії, Сербії, Словаччини, Ізраїлю та інших.

Із 2015/2016 навчального року планується розширення переліку магістерських програм із вишами Грузії, Словаччини тощо, пошук і залучення нових закордонних партнерів до співробітництва з КУП НАНУ, поглиблення співпраці в рамках уже існуючих угод з університетами, міжнародними освітніми фондами та організаціями, залучення іноземних грантів.

З 2016 р. КУП НАНУ здійснюватиме організацію і проведення літніх шкіл разом із університетами-партнерами іноземних держав, зокрема з Тбіліським університетом ім. Давида Агмашенебелі (Грузія).

На Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра–2013» КУП НАНУ виборов гран-прі в номінації «Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки». Вважаємо це високою заслуженою оцінкою діяльності усього колективу.

КУП НАНУ – це заклад, який виховує гармонійну особистість, адже нове покоління молодих юристів повинно бути креативним, високоінтелектуальним, творчим, із багатим внутрішнім світом.

З цією метою, починаючи з 2008 р., у КУП НАНУ успішно реалізуються **10 соціально корисних молодіжних проєктів**: «Пізнай свій край»; «Інтелектуальна власність України: перлини сучасної літератури для студентської молоді»; «Інтелектуальна власність України: перлини сучасного живопису для студентської молоді»; «Майбутнє України – в руках талановитої молоді»; «Передай тепло своєї руки маленькій дитині»; «Передай тепло своєї родини людям поважного віку»; «Сьогодні зі спортом – завтра з майбутнім»; «Формуємо власну бібліотеку зі студентської лави»; «Кроки до прекрасного»; «Діти народжуються не для війни».

КУП НАНУ приділяє значну увагу фізичному вихованню та спорту як важливому компоненту виховання студентської молоді. Для цього в університеті створено всі можливості, зокрема у 2009 р. був побудований багатофункціональний спортивний комплекс: тенісний корт, універсальний спортивний корт, бадмінтонний корт із синтетичним покриттям «HARD», комплекс вуличних тренажерів.

У рамках проєкту «Сьогодні зі спортом – завтра з майбутнім» для студентів університету вже другий рік поспіль організуються змагання з міні-футболу на Кубок імені Б. Є. Патона, на черзі – змагання з армреслінгу на Кубок імені Ю. С. Шемшученка. Постійно проводяться змагання зі степ-аеробіки, шахів, бадмінтону та настільного тенісу.

У КУП НАНУ започатковано шаховий турнір, присвячений пам'яті всесвітньо відомого вченого, академіка В. М. Корецького. Турніри у стінах університету відбуваються серед студентів-юристів вишів України і вже набули популярності.

КУП НАНУ став одним із піонерів у розвитку жіночого регбі в Україні – університетська жіноча команда з регбі входила до числа призерів як в Україні, так і за її межами.

Окрім спортивних уподобань наші студенти постійно відвідують музеї, театри, концерти та історичні пам'ятки міста, беруть участь у загальноміських, районних заходах.

У КУП НАНУ постійно проходять виставки живопису. Студенти, викладачі та співробітники мають чудову можливість милуватися картинами талановитих сучасних художників.

У рамках проєкту «Кроки до прекрасного» ми видали п'ять компакт-дисків із шедеврами вітчизняної та зарубіжної класичної музики. Робимо це щороку до дня народження університету.

І ще один важливий напрям виховної роботи – це духовне виховання студентської молоді. Тому на території КУП НАНУ було зведено капличку на честь преподобного Нестора Літописця, урочисте відкриття та освячення якої відбулося у 2013 р. Предстоятелем Української Православної Церкви Блаженнішим Митрополитом Київським та всієї України Володимиром.

Студентська капличка на честь святиителя Петра Могили була відкрита в листопаді 2015 р. і в Рівненському інституті КУП НАНУ.

За останні роки нам вдалося суттєво модернізувати вищий навчальний заклад, помітно зміцнити його матеріально-технічну базу. Зокрема, реконструйовано центральний хол університету – місце проведення урочистих заходів, презентацій та виставок живопису; облаштовано багатофункціональний спортивний зал, оснащений сучасними тренажерами, для занять атлетикою, боксом, шейпінгом, аеробікою та фітнесом;

побудовано спортивний комплекс загальною площею 1400 м²; модернізовано всі навчальні аудиторії; введено в експлуатацію дві багатофункціональні аудиторії (червоний та блакитний атріуми), чотири мультимедійні аудиторії, кабінет інтерактивного тестування та кабінет інформаційно-комунікаційних технологій, які обладнані інтерактивними дошками і комп'ютерами останнього покоління; модернізовано другий поверх навчального корпусу університету; здійснено роботи з добудови приміщень загальною площею 166,2 м². На першому поверсі ми маємо сучасну студентську їдальню (156,6 м²), на другому поверсі – дві аудиторії, розраховані на 80 та 65 студентів; виконано реконструкцію фасаду центрального входу навчального корпусу КУПі НАНУ; встановлено павільйон, в якому розміщені Інтернет-кафе, сучасний копі-центр, Юридична клініка «Фенікс», Студентський парламент та книжковий магазин.

Крім того, ми постійно проводимо модернізацію приміщень у наших відокремлених структурних підрозділах у містах Рівному, Львові та Ужгороді. А гран-прі в номінації «Розвиток матеріально-технічної бази навчального закладу» на Міжнародній виставці «Освіта і кар'єра-2012» стало логічним здобутком університету.

За роки своєї діяльності Київський університет права НАН України визнаний одним із провідних наукових та освітніх центрів України. Він має гарні перспективи для подальшого розвитку юридичної освіти європейського зразка.